

Verslag van de enquête

“Waarom vragen kinderen met Sinterklaas en Kerst wat zij vragen?”

op verzoek van de Verkiezing Speelgoed van het Jaar 2011.

Drs. M. Valenkamp

Nieuw-Vennep

Datum: 9-11-2011

Aantal respondenten kinderenquête is: 138. Jongens: 67 Meisjes: 71

Leeftijdenrange kinderen: 6 t/m 12 jaar.

Gemiddelde leeftijd kinderen: 9,65 jaar.

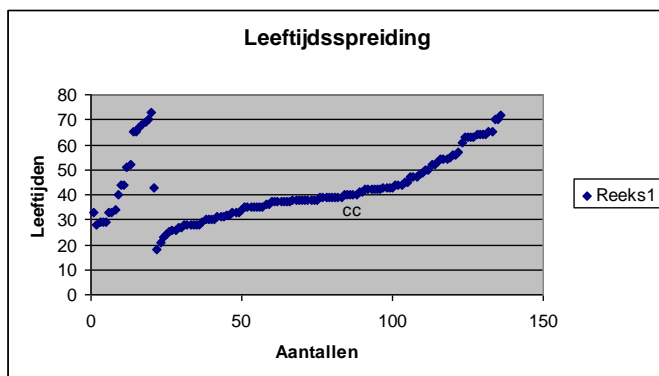
Aantal respondenten volwassenenquête is: 136. Mannen: 20 Vrouwen: 116

Leeftijdenrange volwassenen: 18 t/m 73 jaar

Gemiddelde leeftijd volwassenen: 42,45 jaar

Spreiding in leeftijden van de volwassenen is:

Tabel 1

Type relatie tot kind

Tabel 2

1	Vader	18.72%
2	Moeder	64.71%
3	Opa	2.67%
4	Oma	7.49%
5	Oom	1.60%
6	Tante	3.74%
7	Anders	1.07%

1: De hoofdvraag van dit onderzoek : Is er verschil in vraag- en koopgedrag met Sinterklaas- en Kerstfeest vergeleken met de verjaardagsviering?

De hoofdvraag van de kinderenquête is de motivering van kinderen tussen de 6 en de 12 à 13 jaar achter hun vragen om of kopen van speelgoed, spellen en ander speelgoed. De hoofdvraag is toegespitst op de vraag: *Vraag je voor Sinterklaas en Kerst andere cadeaus dan voor je verjaardag (vraag 41)?* Uiteraard is deze vraag ook een vraag naar de motieven achter vraag- en koopgedrag van kinderen in deze leeftijdsgroep, maar nu naar het mogelijke verschil tussen dat rond de verjaardagen en dat rond de feestdagen. In de volwassenenquête wordt ook gevraagd naar de motieven van ouders, grootouders en andere familieleden om cadeaus te geven.

De uitslag van de vraag naar ander koop- of vraaggedrag met Sinterklaas- of Kerstfeest is:

	Frequen tie	Percenta ge
Ja	51	37,0
Vaak	10	7,2
Soms	39	28,3
Neen	38	27,5

Op deze vraag wordt niet volmondig met “ja” of “nee” geantwoord. Tussen de opties “Ja”, “Nee” en “Soms” bestaat – min of meer – een 1/3 verhouding. Als je “Ja”, “Vaak” en “Soms” bij elkaar optelt levert dat een score van 72,5%. De vraag is hoe de opties “vaak” en “soms” moeten worden uitgelegd?

Uit de schriftelijke beantwoording van de motivering van het *waarom* van het vragen of kopen van speelgoed laten kinderen zien dat ze er in grote mate van bewust zijn dat Sinterklaas- en Kerstfeest andere typen feesten zijn dan verjaardagen. Voor verjaardagen vraag je

grotere cadeaus en ook geld. (Uit de volwassenenenquête blijkt ook dat ouders, grootouders, enz. van mening zijn dat verjaardagen voor de grotere cadeaus, geld en kleding geschikt zijn). Voor Sinterklaas houden kinderen rekening met de aard van dat feest, met de lootjes die getrokken worden en ook voor broers en zusters tot betaalbare cadeautjes moeten kunnen voeren.

De rode draad in de schriftelijke antwoorden op de kinderenenquête lijkt te zijn: “Met Sinterklaas en of met Kerst vragen we kleinere, maar wel meer cadeautjes”. Daarnaast is er een groep respondenten die nadrukkelijk zeggen afhankelijk van het feit of zij met hun verjaardag niet het cadeau van hun wensen gekregen hebben, dat dan nog een keer in de herhaling (Sint en/of Kerst) te doen. In het getal van 28,3% (“soms”) weegt die groep sterk door. Tussen jongens en meisjes blijkt op het punt van “soms” wel een verschil te bestaan, maar die blijkt niet erg significant (0.58).

2: Wat is de motivering voor het vraag- en koopgedrag?

2.1. Externe motivering

Het is interessant te weten welke externe bronnen invloed uitoefenen op het wens-, vraag- en koopgedrag van de kinderen die de enquête invulden. *Wat of wie beïnvloedt het kind het meest waar het om diens wens-, vraag- en koopgedrag gaat?* In de enquête zijn op dit punt de volgende vragen aan de respondenten van de kinderenenquête voorgelegd:

1. (Vraag 19): Als je speelgoed koopt of vraagt doe je dat dan omdat je het in de winkel ziet staan en het meteen wilt hebben?
2. (Vraag 20): Als je speelgoed koopt of vraagt, doe je dat dan omdat je het in een speelgoedfolder zag?
3. (Vraag 21): Als je speelgoed koopt of vraagt, doe je dat dan omdat je het op de TV zag?

De uitkomsten op deze vragen uit (alleen) de kinderenenquête naar deze *externe motiverings-bronnen* zijn als volgt:

Tabel 3

	Je zag het in een speelgoedwinkel	Je zag het in een speelgoedfolder	Je zag het op TV
Ja	20,26%	22,88%	13,07%
Vaak	16,34%	20,92%	16,99%
Soms	50,33%	54,90%	53,59%
Neen	18,95%	7,84%	22,22%
Ik kijk geen TV-reclames / lees geen folders	0%	2,61%	4,58%
Weet ik niet	3,27%	3,27%	2,61%

Ook is er gevraagd naar de mate van invloed die ouders, grootouders, gezinsleden, ooms en tantes, leeftijdsgenootjes of vrienden op de keuze voor bepaald speelgoed uitoefenen. Dat ging via de volgende vragen:

1. (Vraag 11): Als je met Sinterklaas of Kerst een speelgoedartikel koopt of vraagt, doe je dat dan omdat je ouders vinden dat je dat artikel moet hebben?
2. (Vraag 12): Als je speelgoed koopt of vraagt doe je dat dan omdat je opa en oma dat voorstellen?
3. (Vraag 13, 14 en 15): Als je speelgoed koopt of vraagt doe je dat dan omdat je oom, tante, broers en zussen of ander familielid dat aanraden? Welke rol spelen de vrienden en vriendinnetjes?

De uitkomsten op deze vragen uit (alleen) de kinderenquête naar de tweede *externe motiveringsbronnen* zijn als volgt:

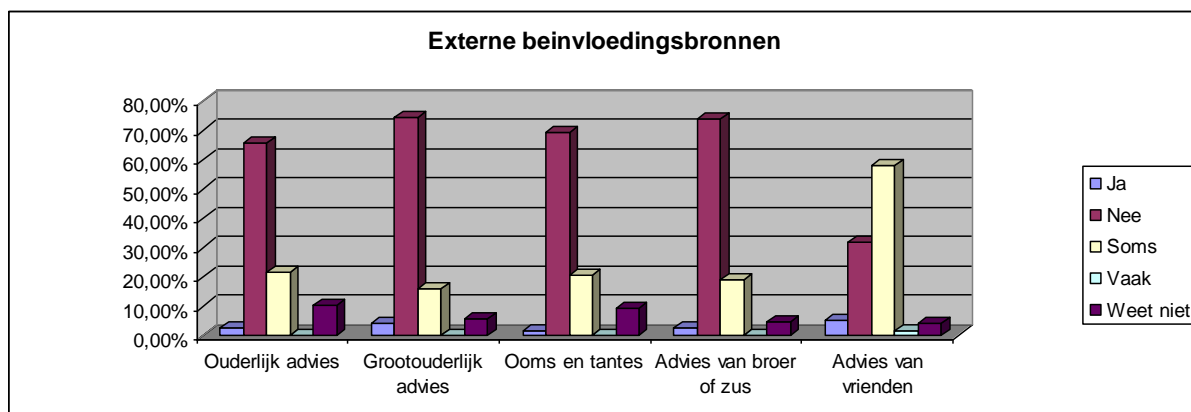
Tabel 4

		Ouderlijk advies	Grootouderlijk advies	Ooms en tantes	Advies van broer of zus	Advies van vrienden
	Ja	2,76 %	3,92 %	1,31 %	2,61 %	5,26 %
	Nee	65,52 %	74,51 %	69,28 %	73,86 %	31,58 %
	Soms	21,38%	15,69 %	20,26 %	18,95 %	57,89 %
	Vaak	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	1,32 %
	Weet niet	10,34 %	5,88 %	9,15 %	4,58 %	3,95 %

Wat is er uit de gegevens van de externe beïnvloedingsbronnen af te leiden?

1. wat betreft de invloed van de speelgoedwinkel, de speelgoedfolder en de TV ligt het zo, dat ze alle drie sterke beïnvloedingskrachten zijn, waarbij de oude media als winkel en folder iets sterkere beïnvloeders zijn dan de TV. Alhoewel het maar de vraag is hoe significant dat verschil is?
2. Zie hoe opvalt hoe sterk de kinderen van 6 t/m 12 à 13 jaar aangeven ZELF wel te weten wat zij voor speelgoed, enz. willen hebben, vragen of kopen. De hoogte van de “Nee”-score is een indicatie daarvoor. Als er dan een groep van beïnvloeders is dan blijkt dat uit de “Soms”-cijfers. Alleen bij de groep van vrienden (klasgenoten, clubgenoten, enz.) is die hoog te noemen (59,89%). Ook de “Ja”-kolom is hier relatief het hoogst (5,26%). Toch valt de hoogte van de “Nee”-kolom wel op, te weten 31,58%. Zou een verklaring kunnen zijn dat daar waar vrienden belangrijk zijn (de peergroup) ze ook bedreigender zijn en dat je of wel, of juist niet hun advies wenst?
3. Als er een groep van mogelijke beïnvloeders bekaaid afkomt is dat de groep van de grootouders, want kijken we naar de “Nee”-kolom, dan is die van de grootouders het hoogst en is ook hun “Soms”-kolom het laagst. De “Ja”-kolom van de grootouders komt op de 2de plaats (3,92%), net onder het “ja” van de vrienden.

Tabel 5

2.2.a: De interne motivering

Het is interessant te weten welke interne bronnen invloed uitoefenen op het wens-, vraag- en koopgedrag van de kinderen die de enquête invulden. *Welke persoonlijke motieven of overwegingen beïnvloeden het kind het meest waar het om diens wens-, vraag- en koopgedrag gaat?* In de enquête zijn op dat punt de volgende vragen aan de respondenten voorgelegd:

1. (Vraag 16): Als je speelgoed koopt of vraagt doe je dat dan omdat je het leuk vindt en het echt iets voor jou is?
2. (Vraag 17): Als je speelgoed koopt of vraagt doe je dat dan omdat je er wat van kunt leren?
3. (Vraag 18): Als je speelgoed koopt of vraagt doe je dat dan omdat het past bij school?

De uitkomsten op deze vragen uit (alleen) de kinderenquête naar deze *interne motiveringsbronnen* zijn als volgt:

Tabel 6

	Omdat je het zelf leuk vindt ¹	Omdat je ervan kunt leren	Omdat het bij school past
Ja	82,35 %	19,42 %	5,23 %
Nee	1,31 %	23,74 %	61,44 %
Soms	9,80 %	48,92 %	33,33 %
Vaak	16,34 %	2,16 %	1,31 %
Weet niet	3,27 %	5,76 %	8,50 %

Wat is er uit de gegevens van de interne beïnvloedingsbronnen af te leiden?

1. Kinderen tussen 6 t/m 12 à 13 jaar weten blijkbaar al heel goed wat zij leuk of passend voor hen vinden. Iets dat ook al opviel in de vorige vraag naar de externe beïnvloedingsbronnen. Kinderen van 6 t/m 12 à 13 jaar geven aan zelf wel te weten wat zij voor speelgoed, enz. willen hebben, vragen of kopen. De scores “Ja” en “Vaak” zijn ieder hoog en zeker als je die bij elkaar zou nemen (wat hier rekenkundig niet mag).
2. Opzettelijk speelgoed kopen om er van te leren of het voor school te kopen is niet iets dat hoog scoort. Soms is het zo dat je er van kunt of mag willen leren (48,92%), maar je koopt het nadrukkelijk niet omdat het bij school past (61,44%). In de 2de en 3de antwoordoptie doet zich een interpretatieprobleem voor, en wel deze: wat is er te verstaan onder *leren*? Is dat opzettelijk (intentioneel) leren, zoals op school het geval is, of is het incidenteel het geval, zoals dat bij spelen, spellen, enz. altijd het geval is (en wellicht wel mag) en wat met de antwoorden “ja”, “soms” en “vaak” erkend lijkt te worden. Een nader onderzoek naar deze kwestie zou opheldering kunnen verschaffen.
3. Algemeen is hier het beeld dat spelen, speelgoed, spel materiaal, enz. *leuk* gevonden moet worden en wel *vooral* door het wensen, vragende of kopende kind zelf.

2.2.b: De interne motivering of interne evaluatie.

Op een andere manier spelen ook de evaluaties van wat leuk, passen, gewenst, enz. speelgoed is voor de kinderen uit de leeftijdsgroep van deze kinderenquête een rol in de motivering tot wel of niet vragen of kopen van speelgoed. Iets wat niet als positief (als een kat in de zak) bij je zelf of bij anderen wordt ervaren zal niet (nog eens) tot de aanschaf van een gelijksoortig stuk speelgoed, spel, spel materiaal, enz. voeren.

Op grond van genoemde overweging zijn aan de respondenten de volgende vragen voorgelegd:

Komt het volgende wel eens voor?

1. Soms weet ik niet waarom ik speelgoed koop of wil hebben.

¹ Omdat de respondenten meerdere opties konden invullen komen de getallen bij optelling boven de 100% uit. Het ging in de beantwoording van deze vragen ook om de relatieve voorkeuren op deze vragen.

2. Als je speelgoed hebt gekocht of gekregen, heb je dan wel eens spijt dat je dat wilde hebben?
3. Heb je wel eens speelgoed gekocht of gekregen zonder er goed over te hebben nagedacht?
4. Heb je wel eens speelgoed gekocht of gekregen waarvan je denkt: “waarom vinden anderen dat nou zo leuk?”
5. Heb je wel eens speelgoed gekocht of gekregen waarvan je denkt: “waarom heb ik dat nou gekregen?”

Soms weet ik niet waarom

Soms heb ik wel spijt van

Gevraagd zonder er bij na te denken

Ja	10.00%
Vaak	6.25%
Soms	23.75%
Nee	62.50%
Weet ik niet	5.00%

Ja	12.99%
Vaak	1.30%
Soms	35.06%
Neen	46.75%
weet ik niet	3.90%

ja	22.50%
vaak	3.75%
soms	33.75%
nee	32.50%
weet ik niet	7.50%

Waarom hebben ze dat nu gekregen?

Waarom heb ik dat nou gekregen?

Ja	25.00%
Vaak	3.75%
Soms	16.25%
Nee	43.75%
Weet ik niet	11.25%

ja	18.75%
vaak	1.25%
soms	33.75%
nee	37.50%
weet ik niet	8.75%

Wat is er uit de gegevens van de interne evaluatieve beïnvloedingsbronnen af te leiden?

Merendeels weten de respondenten goed wat ze willen, waar het om speelgoed, spellen, enz. gaat. 62,50% zegt “nee” op de vraag of het voorkomt dat ze soms niet weten waarom ze iets willen, maar *spijt* is er toch ook. De keuzenopties “ja”, “vaak” en “soms” te samen leveren een hoge score op: 49,35%). Nu vallen de eerste drie vragen onder de categorie *zelf gevraagd of gekocht*. Maar de volgende twee vragen gaan over wat anderen aan speelgoed *hebben* of *hebben gegeven*. Ook in die situatie evalueert deze respondent het speelgoed, en ook dan blijkt diens eigen mening.

Conclusie: kinderen van 6 t/m 12 jaar weten heel goed wat ze willen op het gebied van spelen, spellen, speelgoed en speelgoed materiaal.

3. Wat willen kinderen graag hebben, vragen of krijgen met Sinterklaas en/of Kerstfeest?

Om te zien of kinderen echt weten wat ze willen is eerst gevraagd *welke drie stuks speelgoed, enz. zouden willen kopen als ze dat nu mochten doen* en daarna is naar *hun motivering voor die koop of vraag aan de gevers* gevraagd. Uit het antwoord van de kinderen op de vraag wat welke drie stuks speelgoed ze nu zouden kopen als ze dat nu mochten doen is een lijstje voortgekomen van – zo denk ik – de meest begeerde speelgoeditems van dit moment. Dat lijstje ziet er als volgt uit:

Tabel 7: Gewenst speelgoed >1%

	Werkelijke aantal op 739 gemaakte keuzen ²	PERCENTAGES
Lego	42	5,75
Nintendo DS 3	37	5,04
Wii-games	25	3,09
Nerf-materialen	27	3,68
Knutselspullen	15	2,04
Zoobles	12	1,63
Playmobil	14	1,91
Radiografisch bestuurbare auto's	13	1,77
De Wii	10	1,36
Barbies	10	1,36
Boeken	9	1,23
Make-up spullen	9	1,23
Sim 3	8	1,09
Playstation	8	1,09
Nintendo DS-spelen	8	1,09

De antwoorden op de vraag *waarom wil je deze drie dingen hebben?* Zijn zo divers en weinig zeggend dat ik er geen overzicht van geef. De kinderen geven als overheersend argument voor hun wensen op *“omdat ik het leuk vind”* en dat in vele taalkundige variaties (bijv.: Omdat ik het dan super gaaf en leuk vind om mee te spelen en het te hebben”). Een aantal keren geven de respondenten ook inhoudelijker motieven op, bijv.: ik heb speelgoed waar uitbreidingen bijhoren, of ter vermeerdering van al in bezit zijnde speelmaterialen (bijv. Lego, K'nex, enz.). Een aantal keren vertellen kinderen ook dat zij het bij vriendjes of op TV gezien hebben en het hen wel trok.

Conclusie: de vraag naar het motief om nu de drie dingen te nemen die de respondenten denkbeeldig) nu mochten kopen levert niet veel inhoudsrijke informatie op. Dominant is de opmerking: omdat me dat leuk lijkt. Ja, waarom is iets leuk? Wellicht een moeilijk soort vraag voor kinderen?

² Kinderen is gevraagd 3x een keuze op te geven, maar ze deden dat vele malen meer dan de gevraagde drie. Daarom dat hoge getal van 739 stuks gewenst speelgoed, speelmateriaal, enz.

4. Prijsbewustheid der respondenten

Aan de respondenten is gevraagd of zij bij hun gewenste speelgoed ook letten op de prijs daarvan. Het antwoord daarop is: 37 % zegt "Ja", 23% zegt "Vaak wel" en 39% "Soms".

Tabel 8

Let je op de prijs van de NU te kopen speelgoeddingen?				
	Frequentie	%	Valide %	Cumulatief %
Ja	52	37,7	37,7	37,7
Vaak wel	23	16,7	16,7	54,3
Soms	39	28,3	28,3	82,6
Neen	20	14,5	14,5	97,1
Weet ik niet	4	2,9	2,9	100,0
Totaal	138	100,0	100,0	

Interessant is te kijken of jongens en meisjes in verschillende mate letten op de prijs van de door hen gewilde speelgoederen. Het antwoord staat in de volgende tabel:

Tabel 9

		Let je op de prijs van de NU te kopen speelgoeddingen?					Totaal
		Ja	Vaak wel	Soms	Neen	Weet ik niet	
Geslacht respondent	67 Jongen	27	11	14	12	3	67
	71 Meisje	25	12	25	8	1	71
Totaal		52	23	39	20	4	138

Het lijkt niet dat jongens en meisjes echt verschillen in het letten op de prijs van een door hen begeert stuk speelgoed. De kleine verschillen tussen jongens en meisjes blijken statistisch niet significant te zijn³.

5: Wat zijn de motieven van ouders, grootouders en andere familieleden om kinderen, kleinkinderen nichten en neven cadeaus te geven?

Uiteraard is het eerste motief van ouders, grootouders en andere familieleden om kinderen, kleinkinderen, neven en nichten cadeautjes te geven het feit dat het Sinterklaas- of Kerstfeest is, of dat er een verjaardag gevierd wordt. Maar de keuze – zo is mijn vermoeden – voor het uitkiezen of kopen van het desbetreffende cadeau is niet alleen maar het te vieren feestelijke moment. Mijn vermoeden is dat er over het geven van cadeaus aan kinderen wordt nagedacht. Als dat laatste een juist vermoeden is, dan moet dat uit de antwoorden van ouders, grootouders en ooms en tantes blijken.

Welke vragen zijn er aan de volwassen respondenten gesteld om bovengenoemd vermoeden bevestigd of ontkend te zien, en wat zijn de resultaten van die antwoorden op gestelde vragen?

Aan de volwassenenquête deden mee:

1	Man	16.59%
2	Vrouw	83.41%

Waarvan in het staatje rechts te lezen is hoe hun relatie met het

1	Vader	18.72%
2	Moeder	64.71%
3	Opa	2.67%
4	Oma	7.49%
5	Oom	1.60%
6	Tante	3.74%
7	Anders	1.07%

³ Ik gebruikte de T-test.

kind waarvoor zij – wellicht – ook de enquête invulden is.

Aan de ouders, de grootouders en ooms en tantes is gevraagd of zij met het geven van cadeautjes aan hun kinderen, kleinkinderen of neefjes en nichtjes *bedoelingen* hadden, en daarna is gevraagd naar *welke bedoelingen* dan. Hieronder de statistische weergave van de respectievelijke antwoorden:

Tabel 10

ouders		GROOTOUDERS		OOMS & TANTES	
Ja	79.89%	Ja	42.49%	Ja	53.89%
Weet niet	1.68%	Weet niet	1.04%	Weet niet	2.59%
Nee	2.79%	Nee	3.11%	Nee	6.22%
Nooit over nagedacht	3.35%	Nooit over nagedacht	0.00%	Nooit over nagedacht	2.59%
Geen ouder van dit kind	12.29%	Geen grootouder van dit kind	53.37%	Geen oom of tante of kennis	34.72%

Van de vier antwoordmogelijkheden wordt door de drie typen relaties tot het kind voor ong. 50% Ja gezegd. Respectievelijk 79,89% ouders, 42,49% grootouders en 53,89% ooms en tantes.

Kortom: volwassenen zijn redelijk bedachtzaam in het geven van cadeautjes. Ze geven aan er motieven voor te hebben. Máár, dan is de vraag nu: welke motieven geven deze drie typen respondenten op en verschillen hun antwoorden significant van elkaar of juist niet?

Als u als OUDER(S) bedoelingen heeft met het geven van speelgoed, spellen of ander spelmaterialen aan uw kind, welke bedoelingen zijn dat dan ongeveer?

Tabel 11

31.1	Pedagogische bedoelingen.	38.39%
31.2	Ontwikkelingsondersteuning geven.	51.18%
31.3	Een kind mag toch ook gewoon plezier hebben.	47.87%
31.4	Omdat mijn gekozen speeldingen passen bij mijn kind.	40.28%
31.5	Mijn kind vroeg er om.	34.12%
31.6	De vriendjes / klasgenoten van mijn kind hebben het ook.	3.79%
31.7	Ik zag het op T.V. of in de pers en het leek me wel wat.	11.37%
31.8	Leek me een leuk spel / speelding voor het hele gezin, daarom.	35.07%
31.9	Ik weet het niet.	1.42%

Toelichting: deze vragen 31, 32 en 33 waren meerdere antwoordopties tegelijk mogelijk. Daarom komen de percentages niet uit op 100%.

Als u als GROOTOUDER(S) bedoelingen heeft met het geven van speelgoed, spellen of ander spelmaterialen aan uw kleinkind, welke bedoelingen zijn dat dan ongeveer?

Tabel 12

32.1	Pedagogische bedoelingen.	10.43%
32.2	Ontwikkelingsondersteuning geven.	18.48%
32.3	Een kind mag toch ook gewoon plezier hebben.	19.43%
32.4	Omdat mijn gekozen speeldingen passen bij mijn kind.	8.53%
32.5	Mijn kind vroeg er om.	10.43%
32.6	De vriendjes / klasgenoten van mijn kind hebben het ook.	0.47%
32.7	Ik zag het op T.V. of in de pers en het leek me wel wat.	2.84%
32.8	Leek me een leuk spel / speelding voor het hele gezin, daarom.	7.11%
32.9	Ik weet het niet.	14.69%

Als u als OOM/TANTE, KENNIS, ANDERS bedoelingen heeft met het geven van speelgoed, spellen of ander spelmaterialen aan uw kind, welke bedoelingen zijn dat dan ongeveer?

Tabel 13

33.1	Pedagogische bedoelingen.	15.17%
33.2	Ontwikkelingsondersteuning geven.	19.91%
33.3	Een kind mag toch ook gewoon plezier hebben.	27.49%
33.4	Omdat mijn gekozen speeldingen passen bij mijn kind.	16.11%
33.5	Mijn kind vroeg er om.	14.22%
33.6	De vriendjes / klasgenoten van mijn kind hebben het ook.	0.95%
33.7	Ik zag het op T.V. of in de pers en het leek me wel wat.	5.69%
33.8	Leek me een leuk spel / speelding voor het hele gezin.	8.53%
33.9	Weet niet.	10.43%

Welke conclusies zijn uit de antwoorden van ouders, grootouders en ooms & tantes die zeiden bedoelingen te hebben met het geven van speelgoed als cadeau op de vraag naar hun concrete motieven voor hun geefgedrag?

De eigen ouders:

- Bij ouders domineert een *pedagogische* (36,41% der ouders) en een *ontwikkelingsbedoeling* (48,91% der ouders). Maar ook de opmerking dat ze iets kozen voor hun kind omdat dat speelgoed, speelmateriaal, enz. *passend* is voor hun kind verraadt een sterk pedagogisch of psychologisch geïnspireerd motief.
- De plezierfactor van het spelen wordt door ouders ook hoog aangeslagen (45,11% van de ouders gaven dat aan). Je zou dit *pleziermotief* ook wel een pedagogisch motief kunnen noemen. Verder is het pleziermotief een wezenlijk element van de kenmerken van spelen.
- Voor 32,07% der ouders is ook de wens van hun kinderen een niet onbelangrijk motief om speelgoed te kopen en te geven.
- Ouders lijken niet echt gevoelig voor het feit dat ze zien of te horen krijgen dat vriendjes van hun kind dat specifieke cadeau ook hebben.
- Ouders zeggen op de optie dat iets een leuk spel voor heel het gezin lijkt voor 30,43% 'Ja'.
- De invloed van TV en media wordt hier voor 10,33% als motief opgegeven.

De grootouders:

- De grootouders laten een lager score op het pedagogische en ontwikkelingsondersteuningsmotief zien. Het "gewoon plezier mogen hebben" wordt door 19,02% der grootouders aangekruist.
- De invloed van TV en media wordt door grootouders voor 2,72 % als motief opgegeven.
- Heel de lijst met in de enquête aangeboden motieven is door de grootouders lager en meer verdeeld over alle keuzeropties aangekruist.

De ooms en tantes:

- Bij de ooms & tantes onder de volwassen respondenten scoort het *pleziermotief* het hoogst, te weten 26,09 %.
- De pedagogische en ontwikkelingsondersteuningsmotieven scoren respectievelijk 11,96 % en 17,39 %. Die scores wijken niet echt af van de zelfde type scores bij de grootouders, terwijl door deze respondenten wel op *passend* speelgoed en op de vraag van het kind (*het kind vroeg erom*) gelet wordt.
- De invloed van TV en media wordt door ooms en tantes voor 4,89% als motief opgegeven.
- Dat een stuk speelgoed, speelmateriaal of een spel voor heel het gezin wat kan betekenen en daarom gekocht wordt werd door 6,52% van deze categorie respondenten aangegeven.

Volgend overzichtstabel laat de verschillende percentages van aangekruiste keuzen zien voor de drie groepen van respondenten op de volwassenenenquête.

Tabel 14

	OUDERS	GROOTOUDERS	OOMS & TANTES
Pedagogische bedoelingen.	38.39%	10.43%	15.17%
Ontwikkelingsondersteuning geven.	51.18%	18.48%	19.91%
Een kind mag toch ook gewoon plezier hebben.	47.87%	19.43%	27.49%
Omdat mijn gekozen speeldingen passen bij mijn kind.	40.28%	8.53%	16.11%
Mijn kind vroeg er om.	34.12%	10.43%	14.22%
De vriendjes / klasgenoten van mijn kind hebben het ook.	3.79%	0.47%	0.95%
Ik zag het op T.V. of in de pers en het leek me wel wat.	11.37%	2.84%	5.69%
Leek me een leuk spel / speelding voor het hele gezin.	35.07%	7.11%	8.53%
Weet niet.	1.42%	14.69%	10.43%

5.1. Wat is precies *passend* voor mijn kind, kleinkind of neefje of nichtje?

We zien dat het vooral de ouders zijn die aangeven dat het te geven speelgoed *passend* moet zijn. Maar ook opa's en oma's en ooms en tantes hechten aan dat *passend-zijn* een bepaalde waarde.

Tabel 15

WAT IS PASSEND NU TOCH?	OUDERS?	GROOTOUDERS	TANTES & OOMS
Omdat mijn gekozen speeldingen passen bij mijn kind.	40.28%	8.53%	16.11%

In veel literatuur rondom kinderen, opvoeding, kinderopvang, enz. valt het woord *passend* in de zin van dat een pedagogische maatregel, pedagogisch beleid, straf, enz. passend moet zijn voor dít kind. Ook binnen de discussies over spelen, spel, speelgoed en speelmaterialen wordt het woord *passend* regelmatig gebruikt. Ook in deze enquête is ouders, grootouders, enz. gevraagd of zij vinden dat hun cadeautjes voor hun kind, kleinkind, enz. passend voor dat specifieke kind of kleinkind, enz. moet zijn. We zagen al dat 40,28% der ouders, 8,53% der grootouders (n.b. het grote verschil tussen die scores!) en 16,11% der verdere familieleden meent dat speelgoed passend moet zijn. Maar, wat is dat precies dat *passend voor*? Het antwoord op deze vraag is in twee stappen gevraagd.

Vraag 1: Meent u dat het speelgoed voor uw kind, kleinkind of andermans kind moet passen bij dat kind?

Tabel 16

1	Ja	86.63%
2	Nee	2.48%
3	Niet altijd	10.89%
4	Ik weet het niet	0.00%
5	Geen informatie	0.00%

Aan de respondenten die "Ja" hebben geantwoord op vraag 1 (86,63%) is toen de volgende vraag voorgelegd: **Als u op de vorige vraag (vraag 1) "Ja" hebt geantwoord, wat verstaat u dan onder "passen bij mijn / het kind"?**

Op deze 2de vraag is als volgt geantwoord:

Tabel 17

1	Geschikt voor de leeftijd van het kind.	60.87%
2	Geschikt voor jongens of meisjes.	17.39%
3	Dat het inspeelt op speciale kwaliteiten / vermogens van het kind.	51.21%
4	Dat het kind het leuk vindt om mee te spelen.	68.60%
5	Dat het er wat van leert.	35.75%
6	Dat het speelgoed past bij mijn opvoedingsidealen.	15.46%
7	Heeft u andere opvattingen dan in dit lijstje vul dan in onder andere	0.97%

Uit de antwoorden op deze 2de vraag over het *passend*-zijn valt op te maken dat “passend” vooral een pedagogisch (antw. 3, 5, 6) en ontwikkelingspsychologisch (antw. 1 en ook weer 3) begrip is.

Het is de vraag hoe antwoord 4 moet worden geïnterpreteerd. Is *leuk-vinden* hier bedoeld als: “even niet opvoeden en ontwikkelen”, of als “laat kinderen nu toch eens zo maar plezier hebben!”, of als “spelen is toch altijd om het plezier van het spelen!” Hoe het *passend* ook moet worden uitgelegd, volwassenen – merendeels hier ouders / moeders – vinden het *plezieraspect* van spelen, speelgoed, speelmaterialen, spellen, enz. blijkbaar van groot belang. 66,67% van hen kruiste immers die optie aan?

Mensen die op vraag 1 (moet speelgoed passend zijn?) met “*Nee*” hebben geantwoord (2,29%) geven in hun motivering veel pedagogische argumenten aan voor dat nee. Ik noem er een aantal:

1. “Passend” lijkt op hokjesmentaliteit. Kind kan toch verschillende interesses hebben.
2. Als kinderen graag iets willen hebben hoeft het nog niet perse bij ze te passen.
3. “Passen” hoeft niet altijd, je kunt ook wel eens iets nieuws uitproberen.
4. Als het kind er maar mee speelt en het leuk vindt en dan maakt het verschil tussen jongen en meisje ook niet uit.

Ook de mensen die op vraag 1 (moet speelgoed passend zijn?) met “*Niet altijd*” hebben geantwoord (10,86 %) geven in hun motivering veel pedagogische argumenten aan voor dat “Niet altijd”. Ik noem een aantal van deze antwoorden:

1. Kinderen leren ook van speelgoed dat op het eerste zicht niet echt bij hen past.
2. Ik ben het niet altijd eens met de leeftijdsgrens. Er zijn dingen wat we samen doen en dus wel kan. Ze moet het leuk vinden om ermee te spelen. Vind het mooi als ze er ook wat van kan leren maar dit is niet een hoofddoel
3. Een puzzel 'past' niet bij een kind, zoiets kan geschikt zijn voor heel veel soorten kinderen. een bepaald soort bouwspiegelgoed kan bijv. goed passen bij een kind dat graag zelf dingen in elkaar zet, dan 'past' het goed.
4. Mijn ouders hebben weleens speelgoed gekocht dat ik niet leuk vond. Dit kwam voornamelijk omdat ze de interesses van de kinderen door elkaar haalden. Bijv. het krijgen van een walkman met een bandje voor Sinterklaas. Krijg ik een bandje van kinderen voor kinderen. Als ik ergens een hekel aan had (en mijn broer, laat ik zeggen kind nummer 3 en ik ben kind nummer 4) was wel gek op Kinderen voor kinderen. Ze hebben het bandje geruild voor een bandje van een Disneyfilm. Er zijn heel veel verschillende Disneyfilms, en er zijn er maar een enkele die ik niet leuk vind. En Jungelboek vind ik echt verschrikkelijk. Te vergelijken met Kinderen voor kinderen. En wat krijg ik? Laten de eerste twee kinderen nou wel Kinderen voor kinderen leuk gevonden hebben en een Jungelboek leuk te vinden. Verder kwam het ook wel eens voor dat ik iets kreeg dat ik iets niet leuk vond in eerste instantie. Maar zodra ik er dan mee speelde kreeg ik de kans om eens iets anders te leren of een andere kijk hierop kon krijgen. Een eerste indruk hoeft niet altijd de juiste te zijn. Dus dit kan erg belangrijk zijn. De kijk op de wereld proberen te verbreden door eens iets anders te kopen dan wat bij het kind past.
5. Niet altijd geschikt voor hun leeftijd.
6. Hij of zij moeten het ook leuk vinden om mee te spelen.

7. Het ligt eraan wat het is. Als het erg gewelddadig is geef ik het liever niet.
8. Soms is het goed dat kinderen dingen zien/ mee spelen die buiten hun belevingswereld vallen om ze er kennis mee te laten maken.
9. Omdat een kind ook wel eens wat speelgoed mag hebben waar ze over na moeten denken wat ze er mee kunnen doen
10. Een jongen kan ook met meisjesspeelgoed spelen of andersom. Het kan ook met speelgoed spelen dat voor wat jongere of ouder kinderen is. Het is net wat ze zelf leuk vinden.
11. Mijn kind heeft ook speelgoed waarvan anderen vinden dat het niet bij zijn leeftijd past. Soms kan het goed zijn om (met)nieuwe dingen te leren (spelen).
12. Soms is speelgoed ook gewoon leuk om mee te spelen en hoef je er niets van te leren.
13. Soms vindt een kind het ook leuk om met ander speelgoed te spelen wat eigenlijk bij de leeftijd past. Bijv. een 5-jarige die speelt met speelgoed van een 1-jarige, dat kan soms best wel leuk zijn voor even.
14. Je krijgt hierdoor andere interesses.

Ten slotte⁴ is in het algemeen gevraagd, d.w.z. los van het vader of moeder-zijn, het opa of oma-zijn, het oom of tante-zijn, naar *waarom je wat als volwassene geeft aan kinderen van 0 t/m 4 jaar?* De formulering van de vraag was:

Als een kind 0 t/m 4 jaar is, dan kies ik vooral speelgoed, speelmateriaal, enz. vanuit de volgende oogpunten:

Tabel 18

	Nee ⁵	Niet veel	Een beetje wel	Jawel	Redelijk wel	Best wel veel	Voornamelijk	Altijd
Pedagogische overwegingen	9.34	6.59	23.63	25.82	12.09	9.34	10.44	2.75
Ontwikkelingsoverwegingen	2.40	1.20	15.57	23.35	10.78	19.76	20.36	6.59
Leeftijdsmogelijkheden	1.82	0.61	10.30	27.27	10.91	16.36	18.79	13.94
De speelbaarheid voor die leeftijdsgroep	2.42	0.00	7.88	29.09	7.27	18.18	19.39	15.76
Om het kind alleen bezig te laten zijn	12.96	14.20	23.46	22.22	16.05	6.79	3.09	1.23
Om me met het kind leuk bezig te houden	5.56	8.02	17.28	29.01	16.05	14.20	4.32	5.56
Omdat het kind dit type spel en spelen leuk vindt	1.84	0.00	1.84	33.74	13.50	18.40	19.02	11.66
Ik geef eigenlijk niet iets opzettelijks	50.31	22.01	8.81	12.58	2.52	0.63	1.89	1.26
Ik heb over die vraag nog nooit nagedacht	60.78	9.15	7.84	13.73	3.27	0.00	1.31	3.92

Conclusie: Uit bovenstaande tabel zijn een aantal conclusies te trekken, te weten:

1. Ook als volwassenen speelgoed aan kinderen in het algemeen geven, dus niet de eigen (klein)kinderen, neefjes en nichtjes, geven ze – als de keuzenopties “een beetje wel”, “Jawel”, “redelijk wel” “best wel” en “voornamelijk” bij elkaar genomen worden⁶ – merendeels iets vanuit een *pedagogisch* en een *ontwikkelingsoverwegingsmotief*. Maar de hoogte van het ouderlijke pedagogische motief wordt in de antwoorden op de vraag aan de

⁴ “Ten slotte” wat betreft dit verslag voor de pers. In de kinderenquête en de volwassenenquête zijn veel meer vragen over verschillende onderwerpen gesteld. In een meer wetenschappelijke publicatie zal op deze vragen en hun conclusies nader worden ingegaan. In dit verslag heb ik me gehouden aan de hoofdvraag van dit onderzoek: Vragen kinderen met Sinterklaasfeest en Kerstfeest andere cadeaus dan met hun verjaardagen.

⁵ Uiteraard gaat het in deze tabel om procenten.

⁶ Het is verder de vraag of deze keuzenopties wel genoeg onderscheidend zijn?

volwassenen in het algemeen niet gehaald. Vergelijk bovenstaande tabel op dat punt met de weergave van wat door ouders als motief voor het geven aan hun eigen kinderen werd aangekruist op die vraag (zie pagina 8).

Pedagogische bedoelingen van ouders	38.39%
Ontwikkelingsondersteuning geven, zoals ouders antwoordden	51.18%

2. Met de vragen of de gevers “eigenlijk niets iets opzettelijks geven” of “Ik heb over die vraag nog nooit nagedacht” zijn veel volwassen respondenten het niet eens. Te weten resp. 50,31% en 60,78%. Uit die grote afwijzing van genoemde stellingen mag worden afgeleid dat voor de volwassenen die cadeaus geven aan kinderen daar merendeels voor geldt dat zij dat bewust en overdacht doen. Dat overdacht-zijn lijkt te zitten in: ik geef pedagogisch, ik geef met het oog op de ontwikkeling van het kind, ik geef omwille van de speelbaarheid en het passend zijn van het speelgoed, speelmateriaal, enz. Ik geef ook omdat het speelgoed leuk moet zijn voor het kind dat dat cadeautjes zal krijgen.

Bijlagen

In de bijlagen treft u de statistieken aan waarop in het verslag de cijfers en de conclusies van dit onderzoek zijn gebaseerd. En anders dan aan de Universiteit van Tilburg zijn de data van de z.g. kinder- en volwassenenquête bij mij opvraagbaar.

Leeftijd Respondent

	Frequentie	Percentage	Valide Percentage	Cumulatief Percentage
Valide 6	9	6,5	6,5	6,5
7	8	5,8	5,8	12,3
8	19	13,8	13,8	26,1
9	18	13,0	13,0	39,1
10	29	21,0	21,0	60,1
11	42	30,4	30,4	90,6
12	13	9,4	9,4	100,0
Totaal	138	100,0	100,0	

Gemiddelde Leeftijd Respondent

N	Valide	138
	Missing	0
Mean		9,65
Median		10,00
Std. Deviation		1,681
Range		6

Vraag je met Sinterklaas en Kerstfeest andere cadeautjes dan voor je verjaardag?

	Frequentie	Percentage	Valide Percentage	Cumulatief Percentage
Valide Ja	51	37,0	37,0	37,0
Vaak	10	7,2	7,2	44,2
Soms	39	28,3	28,3	72,5
Neen	38	27,5	27,5	100,0
Totaal	138	100,0	100,0	

Tellen

	Vraag je met Sinterklaas en Kerstfeest andere cadeautjes dan voor je verjaardag?				Totaal
	Ja	Vaak	Soms	Neen	
Geslacht respondent Jongen	23	5	17	22	67
Meisje	28	5	22	16	71
Totaal	51	10	39	38	138

Je zag het in een speelgoedwinkel

		Frequentie	Percentage	Valide Percentage	Cumulatief Percentage
Valide	Missing	2	1,4	1,4	1,4
	Ja	27	19,6	19,6	21,0
	Vaak wel	19	13,8	13,8	34,8
	Soms wel	63	45,7	45,7	80,4
	Neen	21	15,2	15,2	95,7
	Weet ik niet	6	4,3	4,3	100,0
	Totaal	138	100,0	100,0	

Je zag het op TV

		Frequentie	Percentage	Valide Percentage	Cumulatief Percentage
Valide	Ja	18	13,0	13,0	13,0
	Vaak	16	11,6	11,6	24,6
	Soms	70	50,7	50,7	75,4
	Neen	29	21,0	21,0	96,4
	Ik kijk geen TV-reclames	3	2,2	2,2	98,6
	Weet ik niet	2	1,4	1,4	100,0
	Totaal	138	100,0	100,0	

Je zag het in een speelgoedfolder staan

		Frequentie	Percentage	Valide Percentage	Cumulatief Percentage
Valide	Ja	29	21,0	21,0	21,0
	Vaak	23	16,7	16,7	37,7
	Soms	70	50,7	50,7	88,4
	Neen	15	10,9	10,9	99,3
	Die lees ik nooit	1	,7	,7	100,0
	Totaal	138	100,0	100,0	

Op ouderlijk advies

		Frequentie	Percentage	Valide Percentage	Cumulatief Percentage
Valide	Ja	3	2,2	2,2	2,2
	Neen	95	68,8	68,8	71,0
	Soms	26	18,8	18,8	89,9
	Weet het niet	14	10,1	10,1	100,0
	Totaal	138	100,0	100,0	

Op grootouderlijk advies

		Frequentie	Percentage	Valide Percentage	Cumulatief Percentage
Valide	Ja	5	3,6	3,6	3,6
	Neen	106	76,8	76,8	80,4
	Soms	20	14,5	14,5	94,9
	Weet het niet	7	5,1	5,1	100,0
	Totaal	138	100,0	100,0	

Advies van ooms en tantes

		Frequentie	Percentage	Valide Percentage	Cumulatief Percentage
Valide	Ja	2	1,4	1,4	1,4
	Neen	100	72,5	72,5	73,9
	Soms	25	18,1	18,1	92,0
	Weet het niet	11	8,0	8,0	100,0
	Totaal	138	100,0	100,0	

Advies van broer of zus

		Frequentie	Percentage	Valide Percentage	Cumulatief Percentage
Valide	Ja	2	1,4	1,4	1,4
	Neen	103	74,6	74,6	76,1
	Soms	27	19,6	19,6	95,7
	Weet het niet	6	4,3	4,3	100,0
	Totaal	138	100,0	100,0	

Advies van vrienden

		Frequentie	Percentage	Valide Percentage	Cumulatief Percentage
Valide	Ja	7	5,1	5,1	5,1
	Neen	45	32,6	32,6	37,7
	Soms	80	58,0	58,0	95,7
	Vaak	2	1,4	1,4	97,1
	Weet het niet	4	2,9	2,9	100,0
	Totaal	138	100,0	100,0	

Ik vind het leuk

		Frequentie	Percentage	Valide Percentage	Cumulatief Percentage
Valide	Ja	114	82,6	82,6	82,6
	Vaak	2	1,4	1,4	84,1
	Weet het niet	22	15,9	15,9	100,0
	Totaal	138	100,0	100,0	

Je kunt ervan leren

		Frequentie	Percentage	Valide Percentage	Cumulatief Percentage
Valide	Ja	25	18,1	18,1	18,1
	Neen	38	27,5	27,5	45,7
	Soms	66	47,8	47,8	93,5
	Vaak	2	1,4	1,4	94,9
	Weet het niet	7	5,1	5,1	100,0
	Totaal	138	100,0	100,0	

Past bij school

		Frequentie	Percentage	Valide Percentage	Cumulatief Percentage
Valide	0	2	1,4	1,4	1,4
	Ja	5	3,6	3,6	5,1
	Neen	87	63,0	63,0	68,1
	Soms	39	28,3	28,3	96,4
	Weet het niet	5	3,6	3,6	100,0
	Totaal	138	100,0	100,0	

Inhoudsopgave

Verslag van de kinderenquête (nr. 82021) afgenomen op verzoek van de Verkiezing Speelgoed van het Jaar 2011.	1
1: De hoofdvraag van dit onderzoek : Is er verschil in vraag- en koopgedrag met Sinterklaas- en Kerstfeest vergeleken met de verjaardagsviering?.....	1
2.1. Externe motivering.....	2
2.2.a: De interne motivering	4
2.2.b: De interne motivering of interne evaluatie.	4
3. Wat willen kinderen graag hebben, vragen of krijgen met Sinterklaas en/of Kerstfeest? ...	5
4. Prijsbewustheid der respondenten.....	7
5: Wat zijn de motieven van ouders, grootouders en andere familieleden om kinderen, kleinkinderen nichten en neven cadeaus te geven?.....	7
5.1. Wat is precies <i>passend</i> voor mijn kind, kleinkind of neefje of nichtje?	10
Bijlagen	14
Inhoudsopgave	18

Drs. Martin Valenkamp

Zaanden 4

2151 SE Nieuw-Vennep

Tel.0252-674894

GSM: 06-46506808

e-mail: martin@valenkamp.com

website: www.valenkamp.com

Skypenaam: valenkamp